

Oponent .....

Posudek oponenta Marie Černá, CSc.

Posudek diplomové práce

Miroslavy Schöffelové
„Vliv autismu na sourozence dětí s autismem“

Předkládaná diplomová práce řeší v odborné literatuře dosud málo zpracovanou problematiku rodin, v nichž se vyskytuje dítě s poruchami autistického spektra. O zvláštích výchovy těchto dětí v rodině, o postojích rodičů a jejich vztahu k takto postiženému dítěti apod. bylo již napsáno více, ale specifické zaměření na přítomnost dalších dětí v rodině a vliv sourozence s autismem na ně se objevuje v odborných pracích jen sporadicky. Právě tak málo je známo o výzkumech v dané oblasti. Je proto diplomová práce M. Schöffelové již samotnou volbou tématu výjimečná. Mimořádně zdařilé je však i její zpracování. Stanoveného základního cíle, totiž „ukázat, s jakými různorodými problémy se mohou rodiny dítěte s autismem a především jejich sourozenci potýkat a jakým způsobem je možné je řešit“ bylo dosaženo. Rovněž zpracování textu po stránce stylistické i formální je výborné.

Diplomová práce o celkovém rozsahu 99 stran textu (doplněna seznamem použité literatury a ilustrujícími přílohami) vychází z odborných poznatků, které autorka čerpala z mnoha zdrojů domácích i zahraničních, zpracovala je do souvislého celku s důsledným uváděním příslušného pramene a citací. V literární části postupovala od obecných témat, jako jsou rodina a její funkce, dítě s autismem v rodině, vliv dítěte na rodinu, zdroje problémů v rodině k tématům specifickým týkajícím se vlastního tematického zaměření této práce – tedy problematice sourozenců. Zde se pak podrobněji zabývala přístupy rodičů ke zdravým sourozencům, vztahy mezi sourozenci, zkušenostmi nepostižených sourozenců a možnostmi jim poskytované podpory. **Doporučuji, aby při obhajobě blíže vysvětlila svoje sdělení, že „...Tím, že děti vidí, že v této situaci nejsou samy, začnou mít pocit, že je to vlastně normální a časté...“ (str. 48 ad 7.2.4 Sourozenecké skupiny)**

Větší část práce je věnována šetření v terénu, kde autorka vycházela ze zjištění situace konkrétní pomoci sourozencům dětí s autismem v různých krajích ČR. Na základě tohoto zjištění přistoupila k vlastnímu výzkumu, k němuž použila kombinaci kvalitativních a kvantitativních metod: rozhovoru, dotazníku a pozorování. Sběru dat a jejich zpracování věnovala patřičnou dobu (viz harmonogram šetření – str. 61) - podrobně sledovala a zpracovala údaje o dvanácti rodinách. Vhodně zařadila shrnutí poznatků v rodinách získaných (str. 76). Kapitola 11 obsahuje jádro celé práce, je výstižná a zcela vyčerpávající. Za zvláště zdařile zpracovanou a přínosnou pak považuji autorčinu Diskusi (str. 96-98). Výstižně je také formulován Závěr. **Bylo by jistě zajímavé, kdyby autorka u obhajoby prezentovala návrhy na zkvalitnění pomoci sourozencům (v různých věkových obdobích) v rodinách dítěte s autismem.**

Předloženou diplomovou práci M. Schöffelové doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: v ý b o r n ě

V Praze 5.5.2007

V ..... dne .....
podpis oponenta